

Πρόγραμμα Χρονιάς
Κλάδου Μεγάλων Οδηγών 2025 - 2026

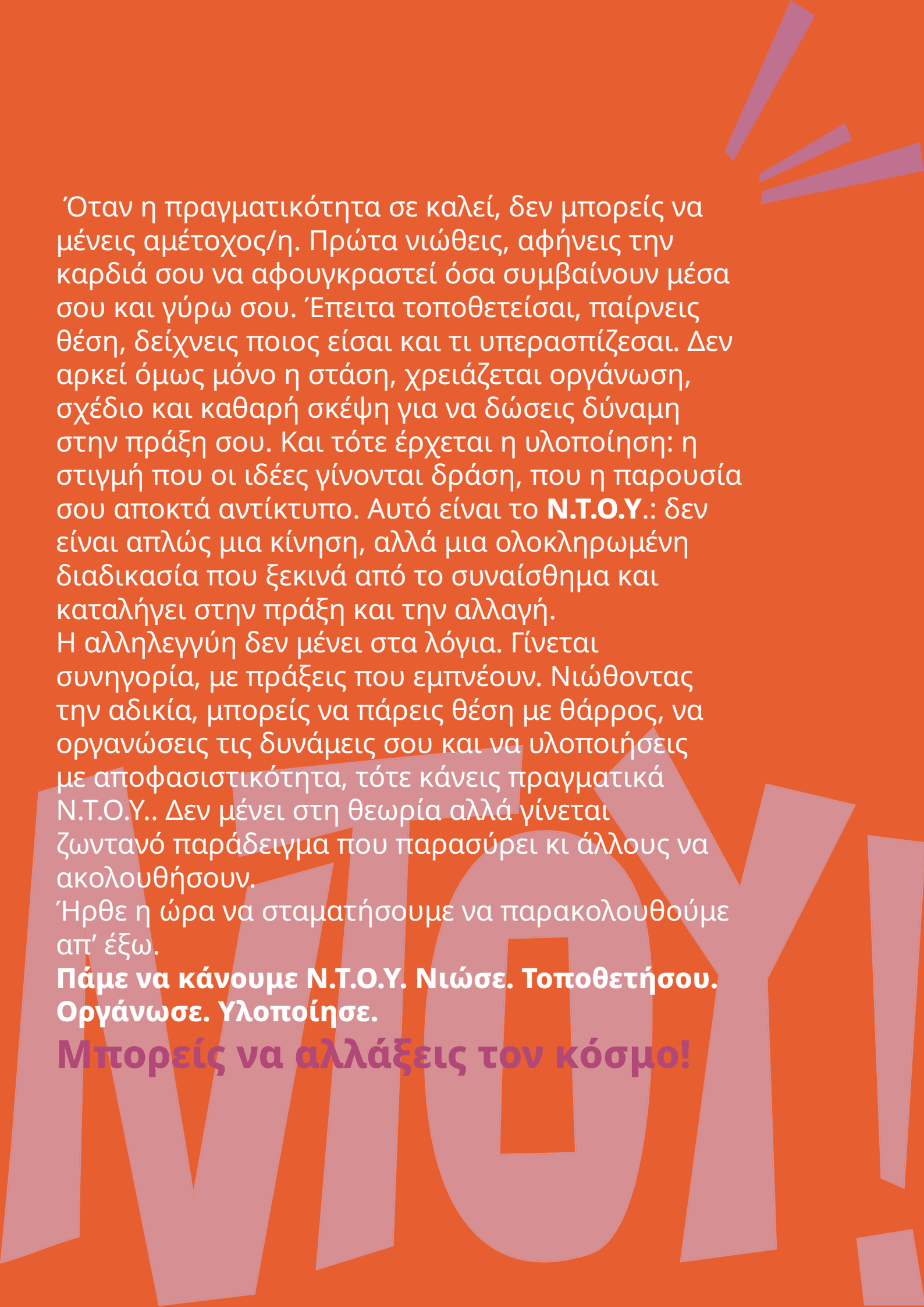
**ΚΑΝΕ
ΝΤΟΥ!**

ΕΝΑΣ
ΟΔΗΓΟΣ
ΣΥΝΗΓΟΡΙΑΣ

ΝΙΩΣΕ. ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΟΥ.
ΟΡΓΑΝΩΣΕ. ΥΛΟΠΟΙΗΣΕ!

KANE

KANE
MTOY!

Όταν η πραγματικότητα σε καλεί, δεν μπορείς να μένεις αμέτοχος/η. Πρώτα νιώθεις, αφήνεις την καρδιά σου να αφουγκραστεί όσα συμβαίνουν μέσα σου και γύρω σου. Έπειτα τοποθετείσαι, παίρνεις θέση, δείχνεις ποιος είσαι και τι υπερασπίζεσαι. Δεν αρκεί όμως μόνο η στάση, χρειάζεται οργάνωση, σχέδιο και καθαρή σκέψη για να δώσεις δύναμη στην πράξη σου. Και τότε έρχεται η υλοποίηση: η στιγμή που οι ιδέες γίνονται δράση, που η παρουσία σου αποκτά αντίκτυπο. Αυτό είναι το **N.T.O.Y.**: δεν είναι απλώς μια κίνηση, αλλά μια ολοκληρωμένη διαδικασία που ξεκινά από το συναίσθημα και καταλήγει στην πράξη και την αλλαγή.

Η αλληλεγγύη δεν μένει στα λόγια. Γίνεται συνηγορία, με πράξεις που εμπνέουν. Νιώθοντας την αδικία, μπορείς να πάρεις θέση με θάρρος, να οργανώσεις τις δυνάμεις σου και να υλοποιήσεις με αποφασιστικότητα, τότε κάνεις πραγματικά N.T.O.Y.. Δεν μένει στη θεωρία αλλά γίνεται ζωντανό παράδειγμα που παρασύρει κι άλλους να ακολουθήσουν. Έρθε η ώρα να σταματήσουμε να παρακολουθούμε απ' έξω.

Πάμε να κάνουμε N.T.O.Y. Νιώσε. Τοποθετήσου. Οργάνωσε. Υλοποίησε.

Μπορείς να αλλάξεις τον κόσμο!

ΠΟΙΟΣ

**είναι ο στόχος του
Οδηγού Συνηγορίας;**

Στόχος του Οδηγού είναι ενδυναμώσει τους Μεγάλους Οδηγούς και Ναυτοδηγούς και να τους παρακινήσει να διεκδικούν δικαιώματα και αλλαγές ώστε να επηρεάζουν θετικά την κοινότητά τους, δίνοντάς τους τα εργαλεία και τον τρόπο να το κάνουν. Δεν χρειάζεται να είμαστε πολλοί για να κάνουμε μια αλλαγή, δε χρειάζεται να κάνουμε μεγάλες αλλαγές για ένα καλύτερο αύριο.

Αρκεί να το πιστέψουμε!

ΠΩΣ

**να χρησιμοποιήσεις
το συγκεκριμένο
οδηγό**

Ο Οδηγός συνηγορίας μπορεί να χρησιμοποιηθεί με πολλούς τρόπους, ομαδικά ή και ατομικά (με μικρές παραλλαγές). Οι δραστηριότητες μπορούν να εκτυπωθούν, ή να παρουσιαστούν με ήδη υπάρχοντα υλικά και ευφάνταστους τρόπους στην ομάδα/πλήρωμα, και μπορούν να τροποποιηθούν για να γίνουν και σε μικρότερες αριθμητικά ομάδες. Οι δραστηριότητες είναι ενδεικτικές και με το υλικό μπορείτε να δημιουργήσετε τις δικές σας. Προτείνεται μετά από κάθε μέρος, ή στο τέλος κάθε συγκέντρωσης που ασχολείστε με τη συνηγορία, να υλοποιείται και μια δραστηριότητα ενδοσκόπησης από τις προτεινόμενες:

Ο οδηγός έχει σχεδιαστεί για να εφαρμοστεί ως εξής:

1η συγκέντρωση: Εισαγωγή

2η συγκέντρωση: Μέρος 1ο και Μέρος 2ο

3η συγκέντρωση: Μέρος 3ο

4η συγκέντρωση: Μέρος 4ο

Παρόλα αυτά, εάν η ομάδα αποφασίσει, μπορεί να συνδυάσει τα διαφορετικά μέρη για λιγότερες συγκεντρώσεις. Προτείνουμε οι συγκεντρώσεις να είναι κοντά χρονικά μεταξύ τους όμως δεν χρειάζεται να είναι συνεχόμενες. Είναι πολύ σημαντικό η ομάδα να εξοικειωθεί με την εισαγωγή, δηλαδή με την έννοια της συνηγορίας και τις μορφές της, πριν προχωρήσει στη δημιουργία μιας δικής της συνηγορίας

Υπόμνημα:

Θεωρία

Μπορείς να παρουσιάσεις την θεωρία με όποιον τρόπο θέλεις στην ομάδα!

Δραστηριότητα

Διαλέγεις τις δραστηριότητες που θέλεις να κάνεις με την ομάδα σου, τις προσαρμόζεις ή τις παραλλάζεις ανάλογα με το μέγεθος και τα ενδιαφέροντα της ομάδας. Οι δραστηριότητες έχουν οδηγίες, υλικό και κάποιες ερωτήσεις για συζήτηση μετά τη κάθε δραστηριότητα.

Hint για συγκεντρώσεις

Ενδοσκόπηση

Μετά από κάθε ημέρα ενασχόλησης με τη συνηγορία, χρειάζεται μια ατομική δραστηριότητα ενδοσκόπησης. Δεν χρειάζεται να μοιραστούμε τις σκέψεις μας, αρκεί να μπούμε στη διαδικασία.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΣΥΝΗΓΟΡΙΑ

Η συνηγορία μπορεί να οριστεί ως μια δραστηριότητα από ένα άτομο ή μια ομάδα που στοχεύει να **επηρεάσει όσους βρίσκονται σε θέση εξουσίας**, ή στην υπεράσπιση ενός ζητήματος ή ενός σκοπού στον οποίο πιστεύω.

Χρησιμοποιείς τη δική σου φωνή, τη θέση ή τη δύναμή σου για να ενισχύσεις κάποιον που ίσως δεν μπορεί να ακουστεί μόνος του.

Η συνηγορία δεν είναι κάτι αφηρημένο, είναι μια στάση ζωής όπου παίρνεις θέση υπέρ κάποιου άλλου.

ΔΕΝ είναι μόνο για πολιτικούς - όλοι έχουμε τη δύναμη και το δικαίωμα να επηρεάσουν τις αποφάσεις που μας επηρεάζουν.

ΔΕΝ είναι μόνο για ειδικούς - όλοι μπορούν να κάνουν συνηγορία, ειδικά νέοι ή και παιδιά.

ΔΕΝ είναι μόνο για παγκόσμια προβλήματα ή τεράστιες δράσεις - και οι μικρές ιδέες μπορεί να έχουν μεγάλο αντίκτυπο. Ξεκίνα από μικρά πράγματα, αλλά τόλμησε να ονειρευτείς μεγάλα!

Συνηγορία είναι η επιλογή να μη μείνεις αμέτοχος/η.

ΣΥΝΗΓΟΡΙΑ ΚΑΙ ΚΛΑΔΟΣ ΜΕΓΑΛΩΝ ΟΔΗΓΩΝ

Στόχος του Κλάδου Μεγάλων Οδηγών είναι να συμβάλει στη διαπαιδαγώγηση του εφήβου, ώστε να γίνει ενεργός πολίτης.

Ο ενεργός πολίτης είναι αυτός που **συμμετέχει ενεργά** στη δημοκρατία και στην κοινωνία, **παίρνοντας θέση** με στόχο να φέρει την αλλαγή προς το καλύτερο και να προωθήσει αξίες όπως δικαιοσύνη, ισότητα, αλληλεγγύη.

Εάν ο ενεργός πολίτης είναι η ταυτότητα, τότε η συνηγορία είναι η **το εργαλείο** ώστε **η ταυτότητα να γίνει πράξη**.

ΣΥΝΗΓΟΡΙΑ ΚΑΙ WAGGGS

Για την Παγκόσμια Οργάνωση Οδηγών (WAGGGS), συνηγορία σημαίνει: **Επηρεάζουμε τους ανθρώπους ώστε να λαμβάνουν αποφάσεις που θα βελτιώσουν τη ζωή μας και τη ζωή των άλλων.**

Η συνηγορία διαδραματίζει κρίσιμο ρόλο στην επίτευξη της αποστολής της, που είναι να διευκολύνει τους νέους και νέες να αλλάξουν τον κόσμο, με όραμα να δημιουργήσει έναν κόσμο όπου όλοι εκτιμώνται και αναλαμβάνουν δράση.

Η WAGGGS δίνει τη δυνατότητα σε νέες γυναίκες να συμμετέχουν και να εκφράζονται στα υψηλότερα παγκόσμια όργανα λήψης αποφάσεων. Παρέχει τις πρώτες ισχυρές εμπειρίες για έκφραση των απόψεών τους ώστε να διαμορφώσουν το μέλλον τους και της κοινότητάς τους.

Διάβασε περισσότερα στο <https://www.waggs.org/en/what-we-do/girl-led-advocacy/>

ΣΥΝΗΓΟΡΙΑ

ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ

- μια μεμονωμένη πράξη
- μια ενημέρωση
- φιλανθρωπία
- μια απλή συμμετοχή στη δράση άλλου
- για να λύσει ένα ζήτημα που απασχολεί μόνο εμένα
- απαραίτητο να λύσει όλο το πρόβλημα!

ΕΙΝΑΙ

- Μια έμπρακτη παρακίνηση ώστε να αλλάξει κάτι, μικρό ή μεγάλο
- Η διοργάνωση και ενεργή συμμετοχή σε δράση
- Μια εκστρατεία με στόχο και συνεχές σχέδιο
- Μια πράξη αλλαγής για πολλούς

ΕΙΝΑΙ Ή ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΣΥΝΗΓΟΡΙΑ ?

1 Τα μέλη της ομάδας παίρνουν ένα χαρτάκι με μια πρόταση. Μόλις το διαβάσουν, αποφασίζουν εάν είναι συνηγορία ή όχι.

- Ένα παιδί φτιάχνει μια ενημερωτική αφίσα για πλαστικά στη θάλασσα.
- Ένα παιδί φτιάχνει μια αφίσα που παρακινεί να μη χρησιμοποιούν πλαστικά μιας χρήσης.
- Οι μαθητές μιας τάξης βοηθούν καθημερινά τον συμμαθητή τους με πατερίτσες να ανέβει στον τρίτο όροφο για μάθημα.
- Μια τάξη διαμαρτύρεται και δεν μπαίνει για μάθημα μέχρι να αλλάξουν τάξη, καθώς ο συμμαθητής τους με πατερίτσες δεν μπορεί να ανέβει στον τρίτο όροφο για μάθημα.
- Μια Ομάδα Μεγάλων Οδηγών μαζεύει χρήματα για μια οργάνωση που ασχολείται με το περιβάλλον.
- Μια Ομάδα Μεγάλων Οδηγών συνεργάζεται με μια οργάνωση που ασχολείται για το περιβάλλον ώστε να οργανώσουν μαζί μια εκστρατεία συλλογής υπογραφών για ένα περιβαλλοντικό θέμα.
- Η Ομάδα ετοιμάζει ένα γράμμα στο Τοπικό Συμβούλιο, ζητώντας την προσαρμογή της εστίας ώστε να είναι προσβάσιμη για τον ΜΟ σε αμαξίδιο.
- Η ομάδα κάνει συγκεντρώσεις εκτός εστίας, γιατί ένας ΜΟ σε αμαξίδιο δεν μπορεί να μπει και να κινηθεί στην εστία.
- Ένας άνθρωπος βοηθάει τον ηλικιωμένο συγγενή του που νοσηλεύεται και δεν του παρέχεται η φροντίδα που χρειάζεται.

- Ένας άνθρωπος προβαίνει σε γραπτή καταγγελία κατά του νοσοκομείου που νοσηλεύεται ηλικιωμένος συγγενής του, καθώς δεν του παρέχεται η ειδική φροντίδα που χρειάζεται και δικαιούται.
- Ένα πλήρωμα Ναυτοδηγών συμμετέχει στην εκστρατεία 16 ημέρες ακτιβισμού ενάντια στην Έμφυλη Βία, ανεβάζοντας στο Instagram της ομάδας τους καθημερινά για 16 ημέρες δεδομένα για το θέμα, παρακινώντας άλλες ομάδες και άτομα να συμμετάσχουν.
- Ένα πλήρωμα Ναυτοδηγών πραγματοποιεί συγκέντρωση ευαισθητοποίησης για την Έμφυλη Βία.

2 Μπορείτε να βρείτε τα σενάρια που σχετίζονται; Πώς διαφέρουν μεταξύ τους;

3 Ποιές τακτικές φέρνουν πιο ουσιαστική/μόνιμη αλλαγή, αυτές που είναι συνηγορία ή όσες δεν είναι;

2

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

Βρες τις λέξεις που σημαίνουν:

- Προστατεύω δικαιώματα, αξίες, ανθρώπους
- μιλώ υπέρ κάποιου, στηρίζω δημόσια
- ζητώ ενεργά αυτό που μου ανήκει
- στέκομαι δίπλα σε κάποιον ή σε μια ιδέα
- στέκομαι απέναντι σε αδικία ή καταπίεση
- δίνω δύναμη και φωνή σε άλλους
- φροντίζω να διατηρηθούν δικαιώματα και αξίες
- συνεχίζω τον αγώνα χωρίς να υποχωρώ
- παίρνω πρωτοβουλία για αλλαγή
- γίνομαι φωνή για όσους δεν ακούγονται

A	Π	Ω	Γ	Χ	Θ	Ψ	Π	Τ	N	M	Χ	A	P	E	B	Y
Π	N	Σ	Ω	E	Σ	Z	I	H	Φ	E	P	E	A	I	H	Σ
A	Φ	T	Δ	I	E	K	Δ	I	K	Ω	E	Ω	Z	Δ	E	O
N	O	E	I	P	O	Π	E	P	P	E	Π	N	B	Σ	Σ	Θ
A	Σ	K	Γ	T	Ω	A	I	N	Ω	Φ	I	A	P	Σ	H	Y
K	Y	Π	E	P	A	Σ	Π	I	Z	O	M	A	I	Π	O	Π
A	N	P	A	Φ	H	Σ	A	B	T	I	E	Λ	K	E	N	O
Σ	H	O	I	B	M	Y	Σ	O	Ψ	Ω	N	Ψ	A	P	T	Σ
Δ	Γ	Σ	Ψ	E	Σ	Σ	Δ	O	E	P	Ω	Z	Δ	T	Y	T
Ω	O	Ω	A	P	Γ	Ω	Y	Σ	M	A	Z	Χ	Ψ	Ω	B	H
Z	P	Π	Σ	E	H	Σ	Δ	Γ	M	A	N	H	T	Y	Θ	P
A	I	Ω	Σ	Δ	Π	P	O	A	Σ	Π	I	Z	O	M	A	I
P	A	Σ	Ω	B	E	Z	B	T	Y	N	B	Ω	Χ	Σ	A	Z
I	Φ	H	Γ	T	H	Ξ	K	Λ	Π	O	I	Θ	Y	P	I	Ω

Hint: Η δραστηριότητα μπορεί να γίνει ατομικά, ή σε ένα μεγάλο κρυπτόλεξο με όλα τα μέλη της ομάδας μαζί!

3

MEMORY GAME

Το λεξικό της Συνηγορίας

- 1 Ανακατεύουμε τις κάρτες μεταξύ τους.
- 2 Όλες οι κάρτες τοποθετούνται ανάποδα ώστε να μην φαίνονται οι λέξεις και οι σημασίες τους.
- 3 Τα μέλη της ομάδας με τη σειρά γυρίζουν από δύο κάρτες. Εάν η λέξη ταιριάζει με τη σημασία που τραβήξαμε, κρατάει το ζευγάρι. Αν δεν ταιριάζουν, τις ξαναγυρίζει ανάποδα και συνεχίζει ο επόμενος.
- 4 Μόλις ολοκληρώσουμε, διαβάζουμε ξανά τις κάρτες και τη σημασία τους.

Διαβούλευση
(consultation)Συμμετοχικότητα
(participation)Λογοδοσία
(accountability)Υπεράσπιση
(defense/protection)Εκπροσώπηση
(representation)Κοινωνική
δικαιοσύνη (social
justice)Δίκτυα συνηγορίας
(advocacy networks)Καμπάνια
ευαισθητοποίησης
(awareness
campaign)Πολιτική πίεση
(policy lobbying)Δικαιώματα του
ανθρώπου
(human rights)Διαμεσολάβηση
(mediation)Ενδυνάμωση
(empowerment)Αλληλεγγύη
(solidarity)η προστασία
δικαιωμάτων ή
συμφερόντωνη διαδικασία να δίνεις
φωνή σε άλλουςσυμμετοχή πολιτών
στη λήψη αποφάσεωνεργαλείο για επίλυση
συγκρούσεωνη διαδικασία να
αποκτούν οι άνθρωποι
δύναμη και φωνήθεμελιώδη πλαίσιο
υπεράσπισηςδράση για ενημέρωση
και κινητοποίησηενεργός εμπλοκή σε
κοινωνικές ή πολιτικές
διαδικασίεςαπαίτηση για
διαφάνεια και
υπευθυνότηταομάδες που
συνεργάζονται
για κοινό σκοπόσυλλογική στήριξη
και ενότηταοργανωμένη
προσπάθεια
επηρεασμού πολιτικών
αποφάσεωνβασικός στόχος
συνηγορίας

Ποιά είναι τα είδη συνηγορίας;

- **Αυτό-υπεράσπιση:** Αναφέρεται στην υπεράσπιση του εαυτού ενός ατόμου, όπως η υπεράσπιση των δικών του δικαιωμάτων και αναγκών.
- **Ατομική συνηγορία:** Περιλαμβάνει την υπεράσπιση ενός ατόμου ή μιας μικρής ομάδας ανθρώπων, όπως η παροχή βοήθειας για την πρόσβαση σε υπηρεσίες ή πόρους που χρειάζονται.
- **Συστημική συνηγορία:** Επικεντρώνεται στην αλλαγή πολιτικών, νόμων ή συστημάτων που επηρεάζουν μεγαλύτερες ομάδες ανθρώπων. Επιδιώκει να αντιμετωπίσει τις βαθύτερες αιτίες ενός προβλήματος, αντί να αντιμετωπίσει απλώς τα συμπτώματα.
- **Νομική συνηγορία/ υπεράσπιση:** Χρήση νομικών διαύλων για την αναζήτηση δικαιοσύνης ή την επιβολή δικαιωμάτων, όπως μέσω του δικαστικού συστήματος ή διοικητικών διαδικασιών.
- **Συνηγορία από τη βάση:** Η κινητοποίηση ανθρώπων σε επίπεδο κοινότητας για την επίτευξη αλλαγής, όπως μέσω της οργάνωσης διαμαρτυριών ή εκστρατειών σύνταξης επιστολών.

Τι συνηγορία μπορεί να κάνει κάποιος/α;

Ατομικά

- Να γράψει επιστολές ή emails σε φορείς, δήμο, υπουργεία για κοινωνικά ζητήματα
- Να κάνει καταγγελία σε αρμόδιες αρχές για κακοδιοίκηση ή κακοδιαχείριση
- Να μιλήσει δημόσια για ένα πρόβλημα
- Να χρησιμοποιήσει τα κοινωνικά δίκτυα για να φέρει στην επιφάνεια ένα θέμα

Συλλογικά

- Να οργανώσει ή να συμμετάσχει σε εκστρατείες ενημέρωσης (π.χ. αφίσες, βίντεο, παρουσιάσεις).
 - Να οργανώσει ή πάρει μέρος σε διαδηλώσεις, πορείες ή ειρηνικές συγκεντρώσεις.
 - Να δημιουργήσει ομάδα που προωθεί συγκεκριμένες αξίες (π.χ. ισότητα, περιβάλλον).
- Να συλλέξει υπογραφές για μια κοινωνική αλλαγή ή βελτίωση υπηρεσιών.

Στην κοινότητα

- Να προτείνει δράσεις που θα φέρουν μια αλλαγή
- Να οργανώσει εκδηλώσεις ή δρώμενα που προβάλλουν κοινωνικά ζητήματα.

Online

- Να δημιουργήσει ενημερωτικό blog, podcast ή βίντεο για κοινωνικά θέματα.
- Να μοιραστεί αξιόπιστες πληροφορίες και να αντικρούσει παραπληροφόρηση.
- Να συμμετάσχει σε online καμπάνιες ή hashtags που προωθούν θετικές αλλαγές.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΣΥΝΗΓΟΡΙΩΝ ΠΟΥ ΕΦΕΡΑΝ ΜΙΑ ΑΛΛΑΓΗ...

Διαλέγουμε ορισμένα παραδείγματα συνηγοριών (είτε από τη λίστα είτε διαλέγουμε δικά μας) και τα παρουσιάζουμε στην ομάδα.

Αφήνουμε τον κάθε συμμετέχοντα να διαβάσει, να δει το βίντεο ή να ψάξει σχετικά με το θέμα της συνηγορίας.

https://docs.google.com/document/d/1uzbuyoPihWJINcJsUsX75wIh_iE98wWc/edit

extra: Επισκεφτείτε την παρακάτω ιστοσελίδα με παιδιά και νέους που κάνουν συνηγορία! Homepage | Voices of Youth

Συζήτηση:

- Ποιες στρατηγικές ή ενέργειες από αυτές τις εκστρατείες με εμπνέουν περισσότερο;
- Θα μπορούσα να τις εφαρμόσω στη δική μου ζωή ή κοινότητα;
- Ποιες προκαταλήψεις ή εμπόδια που αντιμετώπισαν οι εκστρατείες;
- Πώς μπορώ να μετατρέψω τη γνώση που απέκτησα σε πράξη, ώστε να συμβάλω κι εγώ σε μια αλλαγή – μικρή ή μεγάλη ;

REFLECTION *TIME*

3

Πράγματα που έμαθες

2

Πράγματα που βρήκες ενδιαφέροντα

1

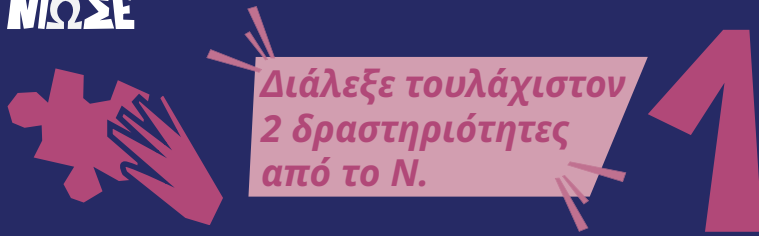
Ερώτηση που έχεις

Σημείωσε τα...

Μέρος 1ο

N

ΝΙΩΣΕ

Η δύναμη του λουλουδιού

Διάρκεια: 10-20 λεπτά

Εισαγωγή

Ο κάθε άνθρωπος, για να νιώσει ολοκληρωμένος, χρειάζεται να καλύψει ορισμένες ανάγκες (πχ. για τη βασική επιβίωση μας χρειαζόμαστε τροφή, νερό, ύπνο και αέρα). Χρειαζόμαστε επίσης καλή υγεία, προσωπική και οικονομική ασφάλεια. Χρειαζόμαστε επίσης αγάπη και την αίσθηση του ανήκειν: φιλία, οικειότητα, μια οικογένεια. Τέλος, χρειαζόμαστε να νιώθουμε αποδεκτοί και ότι μας εκτιμούν, και να αισθανόμαστε προσωπικά ολοκληρωμένοι.

- 1 Το κάθε μέλος της ομάδας σχεδιάζει ένα λουλούδι με 8 πέταλα. Το κάθε πέταλο αντιπροσωπεύει διαφορετικό, και έχει διαφορετικό μέγεθος ανάλογα με τη σημασία που του δίνουμε στη ζωή μας:

Βασικές ανάγκες
Προσωπική ασφάλεια
Οικονομική ασφάλεια
Υγεία
Φιλία
Οικογένεια
Εκτίμηση
Το να νιώθω ολοκλήρωση

- 2 Δίνουμε λίγο χρόνο να ζωγραφίσουμε το λουλούδι μας, κάνοντάς το ακόμα πιο μοναδικό.
- 3 Σκεφτόμαστε τις συνθήκες που χρειαζόμαστε για να υπάρχουν τα παραπάνω. Ζωγραφίζουμε φύλλα γύρω από το λουλούδι μας και γράφουμε μέσα τις συνθήκες.
- 4 Μόλις ολοκληρώσουμε, τοποθετούμε όλα τα λουλούδια μας μαζί, σε ένα τοίχο ή τραπέζι.

Συζητάμε (όλοι μαζί ή σε υποομάδες):

Ποιά είναι η σχέση μεταξύ των ανθρώπινων δικαιωμάτων με τα λουλούδια και τα φύλλα τους;

Είναι σημαντικά τα ανθρώπινα δικαιώματα; Γιατί;

2

Οι αξίες μου

Διάρκεια: 20-30 λεπτά

- 1 Το κάθε μέλος της ομάδας διαλέγει έως 10 αξίες από τις παρακάτω, οι οποίες αντανακλούν το ποιός είναι, όχι αυτό που θέλουν να γίνουν ή θα ήθελαν να γίνουν:

Hint: Μπορούμε να εκτυπώσουμε τη λίστα, να την αντιγράψουμε σε χαρτιά ή σε ένα μεγάλο πίνακα και οι συμμετέχοντες να το επεξεργάζονται ατομικά, γράφοντας σε ένα χαρτί τι διάλεξαν!

Σχέσεις - Κοινωνία	Προσωπική Ανάπτυξη	Κοινωνική Ευθύνη και Κοινό Καλό	Εσωτερικές αξίες	Επίτευξη και Δημιουργία	Ζωή και Ευημερία
Αγάπη	Αυτογνωσία	Υπευθυνότητα	Ευγνωμοσύνη	Υπεροχή (προσπάθεια για το καλύτερο)	Υγεία
Φιλία - Αδελφосύννη	Αυτοπειθαρχεία	Ισότητα	Ταπεινότητα	Καινοτομία	Χαρά
Εμπιστοσύνη	Περιέργεια	Ελευθερία	Ελπίδα	Εργατικότητα	Ισορροπία
Σεβασμός	Δημιουργικότητα	Ειρήνη	Πίστη (σε ιδανικά ή θρησκεία)	Υπομονή	Ομορφιά
Συνεργασία	Συνεχής μάθηση	Αειφορία	Γαλήνη	Επίτευξη στόχων	Ευημερία
Αλληλεγγύη	Σοφία	Προσφορά	Αλήθεια	Επιμονή	Ζωντάνια
Ενσυναίσθηση	Ανθεκτικότητα	Ανθρωπισμός	Απλότητα	Περηφάνεια για έργο	Ελευθερία έκφρασης
Δικαιοσύνη	Θάρρος	Δικαιώματα	Συγχώρεση	Ηγεσία μέσα από την πράξη	Αγάπη για την φύση
Ειλικρίνεια	Ενδυνάμωση	Ακεραιότητα	Ακεραιότητα	Αναγνώριση	Χιούμος/ Διάθεση
Ειλικείνεια	Επάρκεια	Δικαιοσύνη	Υπομονή	Αριστεία	Πλούτος

2 Μόλις διαλέξουμε όλοι, συζητάμε ανα ζευγάρι για τις αξίες που διαλέξαμε και πώς επηρεάζουν την καθημερινή μας ζωή.

3 Στη συνέχεια, ατομικά διαλέγουμε τις 3 που θεωρεί το κάθε άτομο ως τις πιο σημαντικές, και συμπληρώνει γράφει τι πιστεύει για καθεμία από αυτές, και τι συμπεριφορά επιδεικνύει. Μπορεί να αποτυπωθεί στο παρακάτω σχέδιο:

Οι 3 βασικές μου αξίες	Τα πιστεύω μου σε σχέση με αυτές τις αξίες	Οι συμπεριφορές που επιδεικνύω σε σχέση με τις αξίες

4 Επιστρέφουμε στο ζευγάρι μας και συζητάμε για τις αξίες που διαλέξαμε.

Συζητάμε (όλοι μαζί η ομάδα):

Τι συνέβη κατά τη διάρκεια της εμπειρίας; Πώς αισθανθήκατε και ποιες ήταν οι αντιδράσεις σας;

Τι συμπεράσματα ή διαπιστώσεις μπορείτε να βγάλετε από την εμπειρία; Ποιες ενέργειες μπορείτε να κάνετε με βάση όσα μάθατε;

3

Σκάλα Συμμετοχής

Διάρκεια: 30-40 λεπτά

Εισαγωγή

Το 1992 ο Κοινωνιολόγος Roger Hart ανέπτυξε το μοντέλο της σκάλας συμμετοχής, για να δείξει πώς τα παιδιά μπορούν να εμπλέκονται σε δράσεις που επηρεάζουν την κοινότητά τους.

Συμμετοχή

Σκαλοπάτι 8: Πρωτοβουλία νέων, κοινή λήψη αποφάσεων νέων-ενηλίκων.

Σκαλοπάτι 7: Οι νέοι ηγούνται και αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες.

Σκαλοπάτι 6: Κοινή λήψη αποφάσεων με πρωτοβουλία ενηλίκων.

Σκαλοπάτι 5: Οι ενήλικοι συμβουλεύονται τους νέους και τους ενημερώνουν.

Σκαλοπάτι 4: Οι ενήλικοι αναθέτουν τους νέους αλλά και τους ενημερώνουν.

Μη Συμμετοχή

Σκαλοπάτι 3: Οι νέοι χρησιμοποιούνται προσχηματικά (ως σύμβολα).

Σκαλοπάτι 2: Οι νέοι ως χρησιμοποιούνται διακοσμητικά.

Σκαλοπάτι 1: Οι νέοι χειραγωγούνται.

- 1** Δείχνουμε την Σκάλα της Συμμετοχής. Ο καθένας ξεχωριστά προσπαθεί να βρει τουλάχιστον 1 παράδειγμα από το κάθε σκαλοπάτι συμμετοχής στην καθημερινότητά του (σπίτι, σχολείο, εξωσχολικές δραστηριότητες, οικογένεια, φίλοι κλπ).
- 2** Ανά 3-4 άτομα, συζητάμε για πιθανά εμπόδια και βοηθητικούς παράγοντες που βρίσκουν οι νέοι για την άνοδο της σκάλας συμμετοχής. Τα γράφουμε σε χαρτάκια (διαφορετικό χρώμα για το καθένα) και τα κολλάμε στον τοίχο σε ξεχωριστά σημεία.
- 3** Μόλις μαζέψουμε όλα τα χαρτάκια, συζητάμε για το κάθε ένα ξεχωριστά, και αποφασίζουμε ως ομάδα εάν μπορούμε να ελέγξουμε (ή θα μπορούσαμε να ελέγξουμε) αυτό τον παράγοντα ή όχι. Έτσι θα δημιουργήσουμε 2 υποκατηγορίες-στήλες

Hint: Μπορεί η ομάδα να ετοιμάσει σενάρια με βάση τα σκαλοπάτια, ώστε ο καθένας να δουλέψει ένα συγκεκριμένο παράδειγμα.

4

Το μέλλον μας

Διάρκεια: 40 λεπτά

Εισαγωγή

Ζητάμε από τους συμμετέχοντες να σκεφτούν πώς ήταν όταν ήταν μικρότεροι οι χώροι γύρω τους: Τα σπίτια τους, οι δρόμοι της γειτονιάς, οι εστίες και πώς αυτά έχουν αλλάξει από τότε. Έχουν εμφανιστεί νέα κτίρια όπως εμπορικά κέντρα, οικιστικά συγκροτήματα, δρόμοι, παιδικές χαρές ή ποδηλατόδρομοι;

Αυτή είναι η στιγμή για να αρχίσουμε να σκεφτόμαστε και να επηρεάζουμε, τα περιβάλλοντα στα οποία θα ζήσουμε στο μέλλον.

1 Συζητάμε όλοι μαζί:

- Γιατί έγιναν αυτές αλλαγές γύρω μας, και πώς νιώθουμε για αυτές; Ποιος πιστεύουμε ότι πήρε τις αποφάσεις το τι πρέπει να ανανεωθεί και πώς πρέπει να γίνει;
- Επιλέγουμε ένα ή δύο παραδείγματα που αναφέρθηκαν: Ποιος ωφελήθηκε από αυτές τις αλλαγές και με ποιον τρόπο; Τι θα κάνατε εσείς αν βρίσκονταν στη θέση εκείνων που έπαιρναν τις αποφάσεις;
- Τα άτομα σε θέση εξουσίας επηρεάζουν τα ανθρώπινα δικαιώματα μέσα από την λήψη αποφάσεων; Πώς;
- Θα είναι τα ανθρώπινα δικαιώματα πιο ή λιγότερο σημαντικά για όσους λαμβάνουν αποφάσεις στο μέλλον; Γιατί;

hint 1: Για να ενισχύσουμε την έννοια της αλλαγής, μπορούμε να δείξουμε παλιές φωτογραφίες για το πώς έμοιαζε η τοπική περιοχή πριν από δέκα ή είκοσι χρόνια. Μπορούμε επίσης να τους ζητήσουμε να σκεφτούν παγκόσμιες αλλαγές. Για παράδειγμα, να σκεφτούν ότι πριν από τριάντα χρόνια το Διαδίκτυο ήταν κάτι που συναντούσε κανείς μόνο σε επιστημονική φαντασία, αλλά σε λίγα χρόνια θα υπάρχουν συνδέσεις στο διαδίκτυο σε κάθε σχολείο και βιβλιοθήκη στον κόσμο.

2

Χωριζόμαστε σε ομάδες των δύο ή τριών ατόμων και με υλικά που έχουμε στην εστία (μαρκαδόρους, χαρτιά, μολύβια,), κάνουμε ένα πρόχειρο σχέδιο ή σκίτσο για την ιδανική γειτονιά/πόλη του μέλλοντος. Έχουμε πλήρη ελευθερία στο σχέδιό μας (ο ουρανός είναι το μόνο όριο!).

Hint 2: Αν οι συμμετέχοντες δεν είναι σίγουροι για το πώς μπορεί να είναι η μελλοντική πόλη, μπορούμε να τους καθοδηγήσουμε ρωτώντας:

Ποιοι θα ζουν εδώ; Άνθρωποι που γεννήθηκαν εδώ ή όχι; Τι ηλικίες θα έχουν; Θα ζουν σε οικογένειες;
 Πώς θα είναι η καθημερινή τους ζωή; Από πού θα αγοράζουν φαγητό; Πώς θα μετακινούνται;
 Τι είδους υπηρεσίες πρόνοιας, όπως νοσοκομεία, θα χρειάζονται;
 Πώς θα είναι τα σχολεία τους;
 Πώς θα ταξιδεύουν;
 Πώς θα είναι τα σπίτια τους;
 Πώς θα είναι η κοινωνική τους ζωή; Τι θα κάνουν στον ελεύθερο χρόνο τους;
 Θα έχουν κατοικίδια;
 Τι είδους δουλειές θα κάνουν;
 Τι νέες τεχνολογικές εξελίξεις μπορεί να υπάρχουν;
 Τι θα συμβαίνει με το περιβάλλον; Το φυσικό τοπίο;

3

Όταν κάθε ομάδα συμφωνήσει στο προσχέδιο, το μεταφέρουμε σε ένα μεγάλο φύλλο χαρτιού και το ολοκληρώνουμε με μπογιές και διάφορα υλικά (πχ. κολλάζ από περιοδικά, αυτοκόλλητα, washi tape κλπ).

4

Όταν ολοκληρωθεί το έργο, ζητάμε από κάθε ομάδα με τη σειρά της, να παρουσιάσει το σχέδιό της, να εξηγήσει από πού πήρε τις ιδέες της και πώς το ανέπτυξε και πώς θα ένιωθε αν ζούσε εκεί. Δώστε χρόνο για σύντομες ερωτήσεις και απαντήσεις μετά από κάθε παρουσίαση, αλλά αφήνουμε τη γενική συζήτηση για το στάδιο της ανατροφοδότησης.

Συζήτηση

Πώς συνεργάστηκε η ομάδα μεταξύ της; Νιώσατε οτι μπορείτε όλοι να συμμετέχετε και να συμβάλετε στο έργο;
 Πώς νιώσατε όταν λάβατε ανατροφοδότηση για τα σχέδιά σας;
 Θα ήσασταν διατεθειμένοι να συμβιβάσετε ορισμένα ιδανικά σας για να σχεδιάζετε ένα ομαδικό σχέδιο που θα κάλυπτε τις ανάγκες και τις φιλοδοξίες όλων;
 Σας άρεσε το συναίσθημα του να είστε «αρχιτέκτονες του μέλλοντός σας»;
 Πιστεύετε οτι αυτά θα μπορούσαν πραγματικά να επιτευχθούν; Γιατί ή γιατί όχι;
 Πιστεύετε οτι οι ενήλικες θα ήταν διατεθειμένοι να συζητήσουν για τα σχέδιά σας; Γιατί ή γιατί όχι;
 Ποιες ευκαιρίες έχουν γενικά οι νέοι για να επηρεάσουν τις δημοκρατικές διαδικασίες που καθορίζουν τη ζωή και το μέλλον τους;

REFLECTION TIME

Ποιός έχει την δύναμη; Σκέψου στρατηγικά, όχι συναισθηματικά!

Βρες κάτι που σε προβλημάτισε από τα παραπάνω και σκέψου:

Ποιός/α έχει τη δύναμη να αλλάξει το ζήτημα;
Ποιός/α πληγώνεται εάν δεν αλλάξει κάτι;
Ποιός/α μπορεί να συμφωνεί ήδη μαζί μου;
Ποιός/α μπορεί να διαφωνεί και γιατί;

Σημείωσε τα...